

Timo Juurikkalan ja 27 muun valtuutetun aloite terveydenhuollon järjestämisestä paperittomille henkilöille

VD/10941/00.02.00.03/2016

Timo Juurikkala ja 27 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen.

”Valtuustoaloite terveydenhuollon järjestämisestä paperittomille henkilöille*

Suomessa oleskelevien paperittomien tai paperittomien kaltaisessa asemassa olevien henkilöiden kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 2000–3000. Vuonna 2015 tulleista turvapaikanhakijoista suuri osa ei saa oleskelulupaa, ja kun he eivät voi palata kotimaahansa, paperittomien ihmisten määrä on todennäköisesti lisääntymässä maassamme.

Paperittomat ihmiset ovat Suomessa oikeutettuja vain kiireelliseen hoitoon. Hoito tapahtuu omalla kustannuksella todellisten kustannusten mukaan ja esimerkiksi päivystyskäynnistä tai synnytyksestä voi seurata tuhansien eurojen lasku. Näin ollen ihmiset saattavat jäädä ilman oikea-aikaista hoitoa.

Oikeus terveyteen on tunnustettu useissa YK:ssa laadituissa ihmisoikeussopimuksissa, joihin Suomi on liittynyt.** Perustuslain 22 pykälässä on asetettu julkiselle vallalle velvollisuus turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Paperittomien henkilöiden terveydenhoidon järjestämisen olisi oltava linjassa näiden velvoitteiden sekä terveydenhuollon henkilöstön ammattietiikan kanssa. Nyt näin ei ole.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vuonna 2014 julkaiseman selvityksen mukaan paperittomien henkilöiden oikeudet terveystalouteen tulisi turvata nykyistä laajempina. Selvityksessä esitetään kolme vaihtoehtoa terveystalouden järjestämisestä paperittomille: hoito saman laajuisena kuin niille, joilla on kotikunta Suomessa, hoito saman laajuisena kuin turvapaikanhakijoille tai vain kiireellinen hoito kaikille ja alaikäisten lasten, raskaana olevien ja synnyttäneiden äitien hoito kuten kotikuntalaisille.

Syyskuussa 2015 FRA (European Union Agency for Fundamental Rights) julkaisi tutkimuksen, jonka mukaan oikea-aikaisen hoidon järjestäminen paperittomille henkilöille säästää selvästi näiden henkilöiden terveydenhoitoon käytettäviä varoja. Kiireellinen terveydenhoito, johon Suomi nytkin sitoutuu, on kallista. Paperittomien kunnollinen terveydenhoito ehkäisee ongelmia ja sairauksien pahenemista ja vähentää terveydenhuollon tarvetta ja kuluja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa järjestää:

- paperittomien henkilöiden kiireellisen hoidon kuten vantaalaisille, samoin asiakasmaksuin.
- alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille kaikki terveydenhuollon palvelut ml. erikoissairaanhoidon ja
- raskaana oleville hoidon kuten vantaalaisille.

Lisäksi esitämme, että ennaltaehkäiseviä palveluita suunniteltaessa ja järjestettäessä suunnitellaan myös paperittomien henkilöiden tarvitsemia ennaltaehkäiseviä palveluita ja taataan, että yllä esitettyihin palveluihin on helppo löytää ja päästä.

*Paperittomalla henkilöllä tarkoitetaan:

- maassa ilman oleskelulupaa oleskelevaa, muualta kuin EU- tai Eta-valtiosta tai Sveitsistä kotoisin olevaa henkilöä, jolla ei ole vakuutusturvaa sairauden tai sairaanhoidon varalle
- Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-valtiosta tai Sveitsistä tullutta henkilöä, jonka oleskeluluvan tai viisumin edellytyksenä on ollut yksityinen sairausvakuutus, mutta vakuutusturva on päätynyt tai se ei ole kattava (esim. tietyt opiskelijat, joilla on määräaikaiseen maassa oloon oikeuttava oleskelulupa)
- EU-kansalaista, jolla ei ole vakuutusturvaa sairauden tai sairaanhoidon varalle (esim. tietyt Itä-Euroopan väestöryhmät, joilla ei ole vakuutusturvaa kotimaassaan).

**Keskeisimmät näistä ovat taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva yleissopimus (SopS 6/1976, TSS-sopimus), lapsen oikeuksien yleissopimus (SopS 60/1991) ja kaikkinaisen naisten syrjinnän kieltävä yleissopimus (SopS 68/1986)."

Kaupunginvaltuusto 12.12.2016 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.